ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Juha-Petri Ruohola
Puolustusvoimien ylilääkäri
Pääesikunta
22.9.2025

**HE 86/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettua lakia. Esityksessä annettaisiin hyvinvointialueille uusia tehtäviä poikkeusoloihin varautumiseen ja Puolustusvoimien kanssa tapahtuvaan yhteistyöhön. Pohjois-Atlantin liiton jäsenyys luo myös uusia vaatimuksia lääkinnän osalta, johon myös esityksessä varaudutaan.

Puolustusvoimat kannattaa lausuttavana olevaa esitystä laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.

Poikkeusoloissa, joissa Puolustusvoimien joukkoja on perustettu ja sairastuneiden sekä haavoittuneiden hoito tapahtuu Puolustusvoimien lääkintähuollon toimesta, tukeutuu Puolustusvoimat siviiliterveydenhuollon hoitoresursseihin ja hoitomateriaaleihin. Siviiliterveydenhuollon toimipaikat ovat kriittisiä kohteita toimintojensa korvaamattomuuden ja vähäisen lukumääränsä vuoksi.

Esityksen 53 a § velvoittaisi hyvinvointialueita antamaan virka-apua terveydenhuollon palveluiden järjestämisessä Puolustusvoimille ja Puolustusvoimien pyynnöstä muille liittolaisille tietyissä olosuhteissa. Tämä mahdollistaa Puolustusvoimien ja liittolaisten hoitamien potilaiden jatkohoidon siviiliterveydenhuollon toimesta. Puolustusvoimien lääkintähuolto tarvitsee toimiakseen potilaiden hoitoon käytettävien materiaalien täydennykset siviiliterveydenhuollon toimijoilta.

Esityksen 53 b § pyrkii varmistamaan hoitokyvyn ja materiaalisen valmiuden säilymisen hyvinvointialueilla kaikissa tilanteissa. Tämä on ensiarvoisen tärkeää myös Puolustusvoimien kannalta yllä mainituista syistä johtuen. Pykälässä mainittu velvoite suunnitteluun, koulutukseen ja harjoitteluun on osuva kirjaus varautumisen käytännön toteutuksen varmistamiseksi.

Puolustusvoimat kannattaa lausuttavana olevaa esitystä, koska se turvaa varautumista, valmiutta ja erityisesti kriittisten sairaalatoimintojen jatkuvuutta.